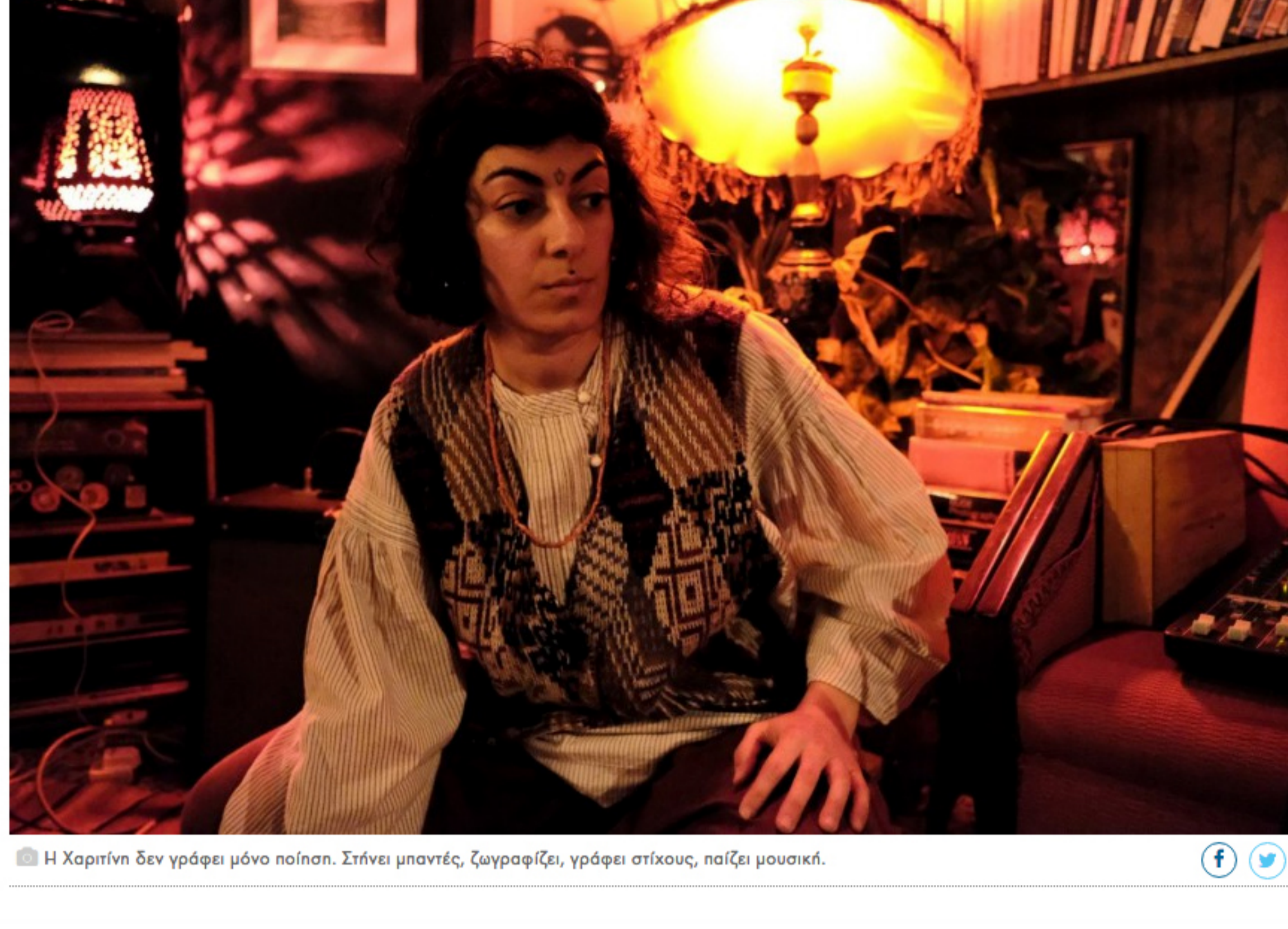

Το Ημερολόγιο μιας Κύπριας Λεσβίας

Η γυναίκα ομοφυλοφιλία δεν εγγράφεται στο κυπριακό νομικό πλαίσιο. Ένα νέο βιβλίο της Χαριτίνης Κυριάκου φιλοδοξεί να το αλλάξει.

11.5.2017 | 10:22

Facebook Twitter Email WhatsApp SHARES 411 COMMENTS 1

Η Χαριτίνη δεν γράφει μόνο ποίηση. Στήνει μπαντές, ζωγραφίζει, γράφει στίχους, παίζει μουσική.

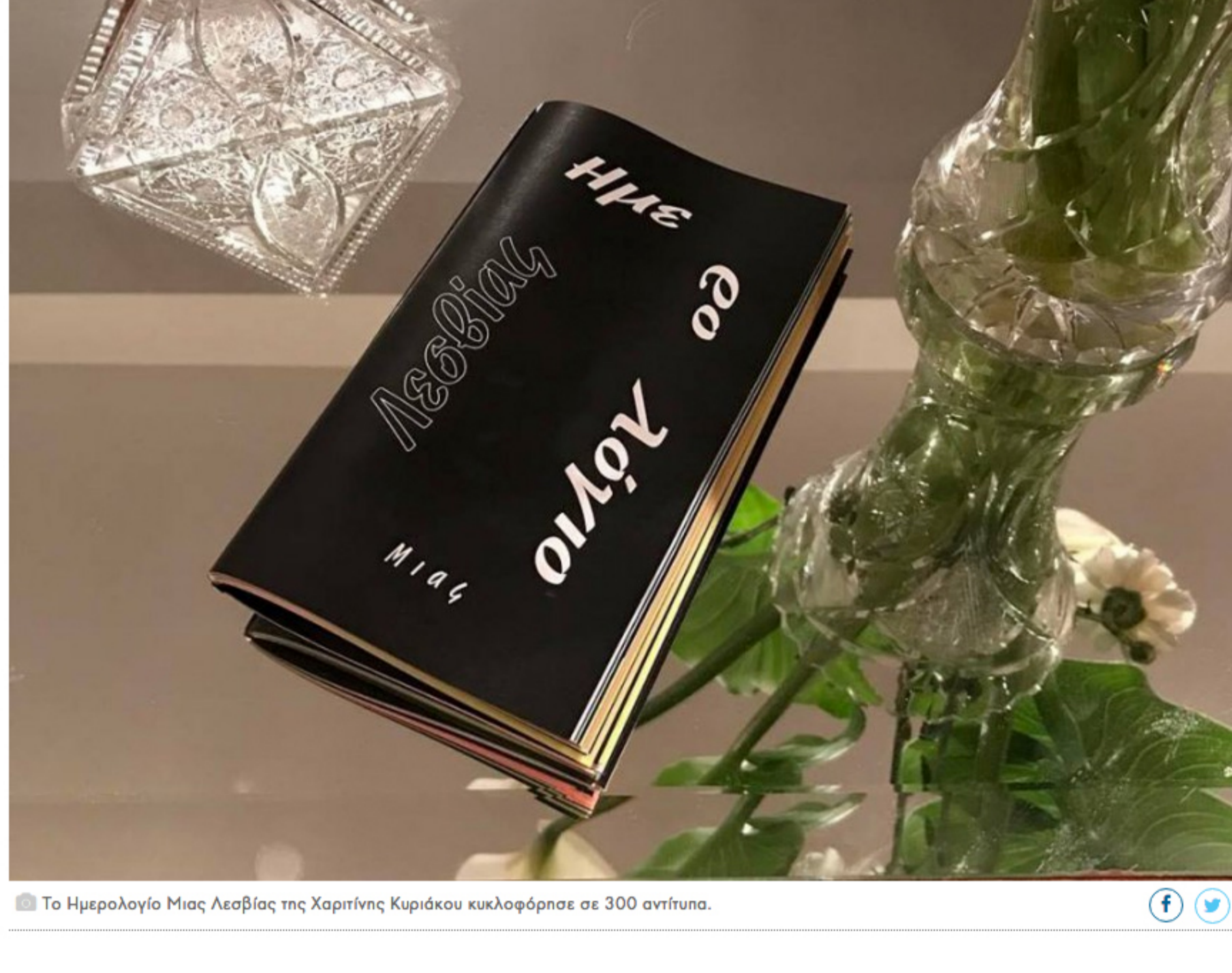
171.—(1) Η παρά φύση ασέλγεια μεταξύ αρρένων που τελείται δημόσια ή εφόσον ένα από τα πρόσωπα είναι ηλικίας κάτω των δεκαοκτώ ετών, θεωρείται κακούργημα και τιμωρείται με φυλάκιση πέντε ετών.
—Κυπριακός ποινικός κώδικας μετά την τροποποίηση του 1998.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΛΕΝΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ*

Η γυναίκα ομοφυλοφιλία δεν εγγράφεται στο κυπριακό νομικό πλαίσιο. Συγκροτείται έτσι γύρω από ένα κυρίαρχο δημόσιο λόγο που την εγγράφει ως απουσία. Η ασαφότητα αυτή δεν συναντάται μόνο στον κυπριακό νόμο αλλά και σε άλλα πλαίσια στην Κύπρο.

Με αυτά τα δεδομένα το *Ημερολόγιο Μιας Λεσβίας* της Χαριτίνης Κυριάκου, που παρουσιάστηκε πρόσφατα στο *Πρόζακ*, μπορεί να θεωρηθεί ότι βοηθάει στη σταδιακή μετατόπιση προς μια πιο ορατή παρουσία της λεσβιακής επιθυμίας στον δημόσιο κυπριακό χώρο και λόγο. Η θεωρητικοποίηση της γυναίκας ομοφυλοφιλίας ξεκίνησε αργότερα από την αντρική και όπως λέει η Καντζά η λέξη λεσβία στα ελληνικά (και κυπριακά) συμφραζόμενα περιέχει μια ντροπή. Μπορεί άραγε το *Ημερολόγιο* να βοηθήσει στο να επαναπροσδιοριστεί θετικά η λέξη; Να δώσει δηλαδή ένα διαφορετικό νοήμα και να αποφορτίσει τα αρνητικά συμφραζόμενα; Η Χαριτίνη λέει γι αυτό: «Όταν ήμουνα 15 χρόνων το λεσβία ήταν μια άσημη λέξη και όσο μεγάλωνα την έβλεπα αλλιώς. Σ' εκείνη την ηλικία όλη η αντιδραστικότητα βγήκε στην συμπεριφορά μου, βγήκα από το σχολείο, έκανα τρύπες και τατουάζ στο πρόσωπο. Σταδιακά κατάλαβα ότι είμαι μια γυναίκα που μου αρέσουν οι γυναίκες. Όμως αυτό δεν στο μαθαίνει η κοινωνία αλλά το περνάς μόνη σου, είναι μια προσωπική διαδικασία».

LIFO ALERT!
Θέλεις να λαμβάνεις πρώτος ενημερώσεις;
Κάνε Εγγραφή »

Το Ημερολόγιο Μιας Λεσβίας της Χαριτίνης Κυριάκου κυκλοφόρησε σε 300 αντίτυπα.

Στην Κύπρο, τα ζητήματα της ταυτότητας είναι έτσι και αλλιώς μπερδεμένα. Τα τελευταία χρόνια τα γκέι ζητήματα γίνονται πιο ορατά στον δημόσιο πολιτικό χώρο κυρίως με την δημιουργία της *acceptLGBT Cyprus* το 2011 και την ψήφιση του συμφώνου συμβίωσης το 2015. Δημιουργείται έτσι αργά, σε σχέση με τον υπόλοιπο κόσμο, η έννοια της γκέι κοινότητας στην οποία αναφέρεται η Χαριτίνη. Την ίδια στιγμή, αργά και πάλι (και μόνο ίσως από μερίδα του πληθυσμού) έχουμε και την ανάδυση μιας κυπριακής συνείδησης ή μιας κυπριακότητας. Οι δυο ταυτότητες προέκυψαν την στιγμή που στο εξωτερικό η έννοια του πολίτη ενός έθνους αναλύεται ως προβληματική και οι πολιτικές διεκδικήσεις στην βάση μόνο της σεξουαλικής ταυτότητας δέχονται κριτική από queer ή πιο ριζοσπαστικά κινήματα.

Οι λεσβίες είχαν (και έχουν) το ζήτημα της μητρότητας να τις απασχολεί. Αν το να κάνεις παιδιά είναι ένας τρόπος να αφήσεις κάτι πίσω σου, τότε η επιλογή της λεσβιακής ταυτότητας δημιούργησε ένα πιο μεγάλο φόβο θανάτου.

Η Χαριτίνη δεν γράφει όμως μόνο ποίηση. Στήνει μπαντές, ζωγραφίζει, γράφει στίχους, παίζει μουσική. Είναι από τις πρώτες γυναίκες στιχουργούς στον Ελλαδικό και κυπριακό χώρο που έγραψε και γράφει τραγούδια για την ομοερωτική επιθυμία. Διαπραγματεύεται το εφήμερο του έρωτα, της γυναίκας φίλιας, του θανάτου και του queer, όχι ως θεωρία αλλά ως πράξη, ως τρόπος ζωής που αφορά το να ζεις και να αγαπάς αλλά και στο περιθώριο χωρίς μεμφιμοιρίες. Και κυρίως το κάνει χωρίς ναρκισσισμού αλλά ως ένα τρόπο να υπάρχεις, οριοθετώντας συνεχώς τις έννοιες της ελευθερίας, του έρωτα και του θανάτου.

Την ρώτησα για την σχέση του θανάτου με την γκέι κοινότητα και είπε: «Οι γκει άντρες, ειδικά της γενιάς μου, μεγάλωσαν με τον φόβο του AIDS. Οι λεσβίες είχαν (και έχουν) το ζήτημα της μητρότητας να τις απασχολεί. Αν το να κάνεις παιδιά είναι ένας τρόπος να αφήσεις κάτι πίσω σου, τότε η επιλογή της λεσβιακής ταυτότητας δημιούργησε ένα πιο μεγάλο φόβο θανάτου. Για μένα η δημιουργικότητα, οι στίχοι, οι μπάντες (τραυματίας του καναπέ, sandy broun) είναι το αντίδοτο σε τούτη την σκέψη».

Στην βιβλιογραφία υπάρχει ακόμη η αντιπαράθεση για το εάν μπορούμε να μιλάμε για μια λεσβιακή ύπαρξη η οποία να αναφέρεται σε μια ταυτότητα που δεν είναι συνδεδεμένη (μόνο) με σεξουαλικές πρακτικές. Για μια αίσθηση εαυτού που έχουν οι γυναίκες που συνδέονται συναισθηματικά με άλλες γυναίκες. Και ψυχαναλυτικά αν το πάρουμε -χωρίς να είναι η ψυχανάλυση παρά μόνο ένα εργαλείο σκέψης- η σχέση μητέρας-κόρης σε μια τέτοια περίπτωση έχει μια ιδιαίτερη σημασία. Η Χαριτίνη μου λέει για την μητέρα της, «είχα ένα θυμασμό ιδιαίτερο, πολύ μεγάλο για' αυτήν, μια εμμονή, η παρόληλη, σκεφτόμουν αν θα μπορούσα να την κάνω πιο ευτυχισμένη από τον πατέρα μου. Και είναι πάντα μια απορία αν μπορείς να κάνεις μια γυναίκα ευτυχισμένη ή αν θα σ' αφήσει για κάποιον άντρα ή γιατί θέλει να κάνει οικογένεια».

*«Νωρίς το πρωί:
Μητέρα μου εξέφρασαν μου ευλόγησε την μέρα μου
Απόγευμα:
Μέσα στου νου τα κόλπα ο σκύλος θέλει βόλτα
Αργά το βράδυ:
Μετέφερα την λύπη μου χαράματα στο σπίτι μου»*

Σταδιακά κατάλαβα ότι είμαι μια γυναίκα που μου αρέσουν οι γυναίκες. Όμως αυτό δεν στο μαθαίνει η κοινωνία αλλά το περνάς μόνη σου, είναι μια προσωπική διαδικασία.

Σε μια ερευνά του Ονουφρίου ανάμεσα σε Κύπριες φοιτήτριες για το ζήτημα της γυναίκας σεξουαλικότητας γράφει: *Ορισμένες συμμετέχουσες στην έρευνα μου εξέφρασαν την απορία «τι κάνουν οι λεσβίες μεταξύ τους αφού τους λείπει το αντρικό γεννητικό όργανο;». Είναι βέβαια η κλασική συζήτηση που ριμοδοτεί τον φαλλό όχι μόνο ως όργανο αλλά κυρίως ως συμβολικό στοιχείο γύρω από τον οποίο συγκροτείται η σεξουαλική πράξη.* Την ρώτησα γι' αυτό θεωρώντας ότι η συζήτηση μπορεί να μας βοηθήσει να κατανοήσουμε όχι μόνο την λεσβιακή επιθυμία, αλλά την γυναίκα επιθυμία γενικότερα: *«Η διεύθυνση είναι στο μυαλό, το σώμα είναι για να κερδίσει μια διαφορετική εμπειρία, συνειδητότερη και ταυτότητες. Ή για να το θέσω αλλιώς, ένας τρόπος να σκεφτούμε με άλλα μέσα προς την θεωρητικοποίηση της επιθυμίας και την πολιτικοποίηση της φαντασιακού».*

“ Αφού είναι υπέροχη
Γιατι ήσουνα μέτοχη
την ώρα που γευόμουν τα ύγρα σου
και αφού ήσουνα μέτοχη
τώρα κοιτάζεις ένοχη
την ώρα που με αισθάνεσαι κοντά σου

Η κουβέντα με την Χαριτίνη έγινε στο πλαίσιο αυτού που η ίδια είπε απλά: «μια απάτη η γυναίκα φύση». Η λέξη απάτη νοηματοδοτεί το πλαίσιο της κουβέντας μας. Η γυναίκα δεν είναι για την συζήτηση μια ουσιακή κατηγορία αλλά περιστασιο ένας όρος ομπρέλα για να μιλήσουμε για διαφορετικές εμπειρίες, συνειδητότερη και ταυτότητες. Ή για να το θέσω αλλιώς, ένας τρόπος να σκεφτούμε με άλλα μέσα προς την θεωρητικοποίηση της επιθυμίας και την πολιτικοποίηση της φαντασιακού.

Info:

Το *ΗΜΑ* κυκλοφόρησε τον Μάρτιο σε 300 αντίτυπα.
Σχεδιασμός: *Δέσποινα Ράγκου*
Περισσότερα για την Χαριτίνη Κυριάκου *εδώ*.

* Η Έλενα Βασιλείου κάνει διδακτορικό στις Σπουδές Φύλου στο Πανεπιστήμιο Κύπρου. Γράφει για τις ασυνέχεις ανάμεσα στο φέμινισμό, την σεξουαλικότητα και την επιθυμία και προς την κατανόηση της τεχνικής κατασκευής του εαυτού.